Chanukah: What Exactly are We Dedicating?

1. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

The Gemara asks: What is Hanukkah, and why are lights kindled on Hanukkah?	מאי חנוכה?
The Gemara answers: The Sages taught in Megillat Ta'anit: On the twenty-fifth of Kislev, the days of Hanukkah are eight. One may not eulogize on them and one may not fast on them. What is the reason? When the Greeks entered the Sanctuary they defiled all the oils that were in the Sanctuary by touching them. And when the Hasmonean monarchy overcame them and emerged victorious over them, they searched and found only one cruse of oil that was placed with the seal of the High Priest, undisturbed by the Greeks. And there was sufficient oil there to light the candelabrum for only one day. A miracle occurred and they lit the candelabrum from it eight days. The next year the Sages instituted those days and made them holidays with recitation of hallel and special thanksgiving in prayer and blessings.	דתנו רבנן: בכ״ה בכסליו יומי דחנוכה תמניא אינון, דלא למספד בהון ודלא להתענות בהון. שכשנכנסו יוונים להיכל טמאו כל השמנים שבהיכל, וכשגברה מלכות בית חשמונאי ונצחום, בדקו ולא מצאו אלא פך אחד של שמן שהיה מונח בחותמו של כהן גדול, ולא היה בו אלא להדליק יום אחד, נעשה בו נס והדליקו ממנו קבעום ועשאום ימים טובים בהלל והודאה.

2. מגילת תענית הסכוליון

And why did they decide to celebrate the Hanuka for eight days, seeing as the consecrtation Moses did in the dessert was only seven days, as it says from the entrance of the Tabernacle you shall not leave seven days etc. and it says the one who presented his offering on the the first day etc. On the seventh day it was Ephraim, and so we found in the dedication that Solomon did, that he did it for only seven days, as it says: they observed the dedication of the altar seven days, and the Feast seven days.

Why did they decide to have this dedication eight days? Because in the times of the reign of Greece the Hasmonians entered the Hall and built the alter and covered it with plaster and for seven days they were fixing the holy vessels /

In the times of the Reign of Greece the sons of the Hasmonai entered the Temple mount with seven iron skewers in their hands and they connected them and they dealt with them all eight days

ומה ראו לעשות חנכה שמנה ימים והלא חנכה שעשה משה במדבר לא עשה אלא שבעת ימים

שנאמר ומפתח אהל מועד לא תצאו שבעת ימים וגומר

ואומר ויהי המקריב ביום הראשון את קרבנו וגומר

ובשביעי הקריב אפרים

וכן מצינו בחנכה שעשה שלמה שלא עשאה אלא שבעת ימים שנאמר כי חנכת המזבח עשו שבעת ימים והחג שבעת ימים

מה ראו לעשות חנכה זו שמנה ימים אלא בימי מלכות יון נכנסו בני חשמונאי להיכל ובנו את המזבח וסדוהו בסיד וכל שבעת הימים היו מתקנים בכלי שרת והיו מתעסקין שמונה ימים/

אלא בימי יון נכנסו בני חשמונאי להר הבית ושבעה שפודין של ברזל היו בידיהם וחברום בבעץ והיו מתעסקין בהן כל שמונה

3. בבלי שבת כא עמוד ב

The Sages taught in a baraita: The basic mitzva of Hanukkah is each day to have a light kindled by a person, the head of the household, for himself and his household. And the mehadrin, i.e., those who are meticulous in the performance of mitzvot, kindle a light for each and every one in the household. And the mehadrin min hamehadrin, who are even more meticulous, adjust the number of lights daily. Beit Shammai and Beit Hillel disagree as to the nature of that adjustment. Beit Shammai say: On the first day one kindles eight lights and, from there on, gradually decreases the number of lights until, on the last day of Hanukkah, he kindles one light. And Beit Hillel say: On the first day one kindles one light, and from there on, gradually increases the number of lights until, on the last day, he kindles eight lights.

תנו רבנן: מצות חנוכה נר איש וביתו. והמהדריו - נר לכל אחד ואחד. והמהדרין מן המהדרין, בית שמאי אומרים: יום ראשון *מדליק* שמנה, פוחת ואילד מכאן והולך; ובית הלל אומרים: יום ראשון *מדליק* אחת, מכאן ואילד מוסיף והולד.

Ulla said: There were two amora'im in the West, Eretz Yisrael, who disagreed with regard to this dispute, Rabbi Yosei bar Avin and Rabbi Yosei bar Zevida. One said that the reason for Beit **Shammai's** opinion is that the number of lights **corresponds to the** incoming days, i.e., the future. On the first day, eight days remain in Hanukkah, one kindles eight lights, and on the second day seven days remain, one kindles seven, etc. The reason for Beit Hillel's opinion is that the number of lights corresponds to the outgoing days. Each day, the number of lights corresponds to the number of the days of Hanukkah that were already observed. And one said that the reason for Beit Shammai's opinion is that the number of lights corresponds to the bulls of the festival of Sukkot: Thirteen were sacrificed on the first day and each succeeding day one fewer was sacrificed (Numbers 29:12–31). The reason for Beit Hillel's opinion is that the number of lights is based on the principle: One elevates to a higher level in matters of sanctity and one does not downgrade. Therefore, if the objective is to have the number of lights correspond to the number of days, there is no alternative to increasing their number with the passing of each day.

תרי אמוראי במערבא,
רבי יוסי בר אבין ורבי
יוסי בר זבידא,
חד אמר: טעמא דבית
שמאי - כנגד ימים
הנכנסין,
וטעמא דבית הלל - כנגד
ימים היוצאין.
וחד אמר: טעמא דבית
וחד אמר: טעמא דבית
וטעמא דבית
דמאי - כנגד פרי החג,
וטעמא דבית הלל שמאי - בנגד פרי החג,
וטעמא דבית הלל -

אמר **עולא**: פליגי בה

Rabba bar bar Ḥana said that Rabbi Yoḥanan said: There were two Elders in Sidon, and one of them acted in accordance with the opinion of Beit Shammai, and one of them acted in accordance with the opinion of Beit Hillel. Each provided a reason for his actions: One gave a reason for his actions: The number of lights corresponds to the bulls of the Festival. And one gave a reason for his actions: The number of lights is based on the principle: One elevates to a higher level in matters of sanctity and one does not downgrade.

אמר רבה בר בר חנה אמר רבי יוחנן: שני זקנים היו בצידן, אחד עשה כבית שמאי ואחד עשה כדברי בית הלל, זה נותן טעם לדבריו -כנגד פרי החג, וזה נותן טעם לדבריו - דמעלין בקדש ואין מורידין.

4. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כא עמוד ב

The Sages taught in a baraita: It is a mitzva to place the Hanukkah lamp at the entrance to one's house on the outside, so that all can see it. If he lived upstairs, he places it at the window adjacent to the public domain. And in a time of danger, when the gentiles issued decrees to prohibit kindling lights, he places it on the table and that is sufficient to fulfill his obligation.

תנו רבנן: נר חנוכה מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ. אם היה דר בעלייה - מניחה בחלון הסמוכה לרשות הרבים. ובשעת הסכנה - מניחה על שלחנו, ודיו.

<u>5. רש״י מסכת שבת דף כא עמוד ב ד״ה מבחוץ </u>

On the outside – for sake of publicizing the miracle, but not in the public domain, but rather in one's yard, as their housed were open to the yard. מבחוץ - משום פרסומי ניסא, ולא ברשות הרבים אלא בחצרו, שבתיהן היו פתוחין לחצר.

6. תוספות מסכת שבת דף כא עמוד ב ד"ה מצוה להניחה

It is a mitzva to place on the entrance to one's house on the outside – it is dealing with a case where there is not courtyard, but rather a house on the verge of the public domain, but if there is a courtyard before the house, it is a mitzvah to place it at the entrance to the courtyard...

מצוה להניחה על פתח ביתו מבחוץ - ומיירי דליכא חצר אלא בית עומד סמוך לרהייר אבל אם יש חצר לפני הבית מצוה להניח על פתח חצר...

7. תלמוד בבלי מסכת שבת דף כב עמוד א

Rabba said: It is a mitzva to place the Hanukkah lamp within the handbreadth adjacent to the entrance. The Gemara asks: And where, on which side, does he place it? There is a difference of opinion: Rav Aḥa, son of Rava, said: On the right side of the entrance. Rav Shmuel from Difti said: On the left. And the halakha is to place it on the left so that the Hanukkah lamp will be on the left and the mezuza on the right. One who enters the house will be surrounded by mitzvot (ge'onim).

אמר **רבה**: נר חנוכה מצוה להניחה בטפח הסמוכה לפתח. והיכא מנח ליה?

רב אחא בריה דרבא אמר: מימין,

רב שמואל מדפתי אמר: משמאל.

והילכתא - משמאל, כדי שתהא נר חנוכה משמאל ומזוזה מימין.

8. דברים פרק ו

(ט) וּכְתַבְתַּם עַל מִזָּזוֹת בֵּיתֵך וּבְשָעַרִיך:

9. שמות פרק יב

(ז) וָלַקְחוּ מִן הַדָּם וָנַתִנוּ עַל שְׁתֵּי הַמִּזוּזֹת וְעַל הַמַּשְׁקוֹף עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר יאכָלוּ אתוֹ בָּהֶם:

.10 ספר מקבים א' (פרק א', עמ' 112-121):

Moreover king Antiochus wrote to his whole kingdom, that all	לכל	המלך	בתוב	ויי [4]	1]
should be one people,	לעם	כולם	להיות	מלכתו	מ
And every one should leave his laws: so all the heathen agreed				; דחד	א
according to the commandment of the king.					

Yea, many also of the Israelites consented to his religion, and sacrificed unto idols, and profaned the sabbath.

For the king had sent letters by messengers unto Jerusalem and the cities of Juda that they should follow the strange laws of the land,

And forbid burnt offerings, and sacrifice, and drink offerings, in the temple; and that they should profane the sabbaths and festival days:

And pollute the sanctuary and holy people: Set up altars, and groves, and chapels of idols, and sacrifice swine's flesh, and unclean beasts:

That they should also leave their children uncircumcised, and make their souls abominable with all manner of uncleanness and profanation: To the end they might forget the law, and change all the ordinances.

And whosoever would not do according to the commandment of the king, he said, he should die.

Now the five and twentieth day of the month they did sacrifice upon the idol altar, which was upon the altar of God.

At which time according to the commandment they put to death certain women, that had caused their children to be circumcised. And they hanged the infants about their necks, and rifled their houses, and slew them that had circumcised them.

Howbeit many in Israel were fully resolved and confirmed in themselves not to eat any unclean thing.

Wherefore the rather to die, that they might not be defiled with meats, and that they might not profane the holy covenant: so then they died

[42] **ולעזוב איש איש את חוקיו**, ויאותו כל העמים לעשות כדבר המלך.

[43] וירצו רבים מישראל בעבודתו **ויקריבו לפסילים ויחללו את השבת**.

[44] וישלח המלך ספרים ביד מלאכים אל ירושלים ואל ערי יהודה ללכת אחרי חוקים זרים לארץ.

[45] ולהשבית עולות וזבח ונסך מן המקדש ולחלל שבתות וחגים.

[46] ולטמא מקדש וקדושים.[47] לבנות במות, והיכלות ופסילים ולזבוח חזירים ובהמות טמאות.

[48] ולהניח את בניהם ערלים ולשקץ את נפשם ככל טומאה ותועבה.

[49] כדי שישכחו את התורה וימירו את כל החוקים.

[50] וכל אשר לא יעשה כדבר המלך יומת...

[60] וימיתו את הנשים אשר מלו את בניהן, לפי הפקודה. [61] ויתלו את העוללים מצוואר אמותיהם, ואת ביתן ואת אשר מלו אותם.

[62] ורבים כישראל התאמצו והתחזקו לבלתי אכול טמא. [63] ויבחרו למות, פן יטמאו כמאכלים ויחללו ברית קודש, וימותו.

11. ירושלמי כתובות פ״א ה״ה, דף כה ע״ג

In earlier times they decided on a persecution in Judea because they had a tradition from their forefathers that Jehudah had killed Esaw, as it is written: "Your hand is on your enemies' neck." They went and enslaved them and raped their daughters; they decided that a soldier would have sex with her first.

בראשונה גזרו שמד ביהודה שכן מסורת להם מאבותם שיהודה הרג את עשו, דכתיב יידך בעורף אויביךי (בראשית מייט ח) והיו הולכין ומשעבדין בהן ואונסין את בנותיהן וגזרו שיהא איסטרטיוס בועל תחילה. like them the verse states: "As For Your sake we are killed all the day long; we are reckoned as sheep for the slaughter" (Psalms 44:23).

And Rav Yehuda said: This verse applies to the woman and her seven sons who died as martyrs for the sake of the sanctification of God's name. The incident occurred as follows: They brought in the first of the woman's sons before the emperor and said to him: Worship the idol. He said to them: I cannot do so, as it is written in the Torah: "I am the Lord your God" (Exodus 20:2). They immediately took him out and killed him.

ועליהם הכתוב אומר: כי עליך הורגנו כל היום נחשבנו כצאן טבחה. ורב יהודה אמר: זו אשה ושבעה בניה. אתיוהו קמא לקמיה דקיסר, אמרו ליה: פלח לעבודת כוכבים! אמר להו, כתוב בתורה: אנכי הי אלהיך,

They then brought in yet another son, and said to him: Worship the idol. He said to them: I cannot do so, as it is written in the Torah: "You have avouched the Lord this day to be your God...and the Lord has avouched you this day to be a people for His own possession" (Deuteronomy 26:17–18). We already took an oath to the Holy One, Blessed be He, that we will not exchange Him for a different god, and He too has taken an oath to us that He will not exchange us for another nation.

It was the youngest brother who had said this, and the emperor pitied him. Seeking a way to spare the boy's life, the emperor said to him: I will throw down my seal before you; bend over and pick it up, so that people will say that he has accepted the king's authority [harmana]. The boy said to him: Woe [ḥaval] to you, Caesar, woe to you, Caesar. If you think that for the sake of your honor I should fulfill your command and do this, then for the sake of the honor of the Holy One, Blessed be He, all the more so should I fulfill His command.

As they were taking him out to be killed, his mother said to them: Give him to me so that I may give him a small kiss. She said to him: My son, go and say to your father Abraham, You bound one son to the altar, but I bound seven altars. She too in the end went up to the roof, fell, and died. A Divine Voice emerged and said: "A joyful mother of children" (Psalms 113:9), as she raised her children to be devoted in their service of God.

אמרו לאידך, אתיוהו לעבודת פלח : ליה כוכבים! אמר להו, כתוב בתורה: את הי האמרת וגוי והי האמירך היום, כבר נשבענו להקדוש ברוך הוא שאין אנו מעבירין אותו באל אחר, ואף הוא נשבע לנו שאין מעביר אותנו באומה אחרת. אייל לד אישדי : קיסר גושפנקא וגחין ושקליה, כי היכי דלימרו קביל עליה הרמנא דמלכא, אייל: חבל עלך קיסר, חבל עלך קיסר, על כבוד עצמך כך, על כבוד הקדוש ברוך הוא על אחת כמה וכמה! למיקטליה, אפקוהו : אימיה להו אמרה יהבוהו ניהלי ואינשקיה פורתא, אמרה לו: בניי, ואמרו לאברהם אביכם אתה עקדת מזבח אחד ואני עקדתי שבעה מזבחות! אף היא עלתה לגג ונפלה ומתה. יצתה בת קול ואמרה: אם הבנים שמחה.

.13 משנה שבת פרק ב

משנה א] במה מדליקין ובמה אין מדליקין...